Raadsbesluit

Nummer: 24.081

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 5 maart 2024

B E S L U I T:

De Nota verbonden partijen 2024 met de onderstaande uitgangspunten vast te stellen:

1. De oprichting van een verbonden partij moet aantoonbaar meerwaarde hebben voor het bereiken van de gemeentelijke taken of doelstellingen. Als een taak of doel ook bereikt kan worden met een lichtere vorm van samenwerking, bijvoorbeeld een subsidie, dan heeft dat de voorkeur.
2. In het voorgesteld besluit wordt gemotiveerd toegelicht waarom een verbonden partij moet worden opgericht en onder welke voorwaarden.
3. a Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen hebben de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerkingsvormen. Dit geldt niet in het geval van marktwerking.
   b. Bij publiekrechtelijke samenwerkingsvormen hebben de lichtere varianten de voorkeur boven zwaardere varianten.
   c. Bij privaatrechtelijke samenwerkingsvormen wordt de juridische vorm gekozen die het beste aansluit bij de gemeenschappelijke doelstelling.
   d. Private Samenwerkingen kunnen worden overwogen indien er sprake is van projecten met een tijdelijk karakter en waarbij één of meerdere van de volgende voorwaarden te behalen zijn ten opzichte van alternatieve uitvoeringswijzen:
      - Meerwaarde vanuit efficiencywinst,
      - Het maximaliseren van zeggenschap,
      - Betere beheersing en/of het delen van risico's.
4. Uitgangspunt is dat de gemeente Lelystad streeft naar de hoogst haalbare invloed welke te rechtvaardigen is vanuit financieel belang.
5. a. De gemeente Lelystad vaardigt geen raadslid af in het bestuur van een verbonden partij. Zo wordt de controlerende taak van de raad geborgd.
   b. Ambtenaren worden in principe niet afgevaardigd om te voorkomen dat een ambtenaar in conflict komt met enerzijds de rol van vertegenwoordiger en de bijbehorende verantwoordelijkheden richting de verbonden partij en anderzijds zijn ondergeschikte rol ten opzichte van het college.
   c. De gemeente Lelystad vaardigt een bestuurder af voor het Algemeen Bestuur van publiekrechtelijke verbonden partijen.
   d. De gemeente Lelystad vaardigt geen bestuurder af voor het bestuur, Raad van Commissarissen of Raad van Toezicht van een privaatrechtelijke verbonden partij.
   e. De gemeente Lelystad is terughoudend in het afvaardigen van meer dan één collegelid in het bestuur van een publiekrechtelijke verbonden partij. Het collegelid vertegenwoordigt het gehele college en daarmee zijn meerdere collegeleden in het bestuur niet nodig.
   f. Bij afvaardiging van bestuurders in verbonden partijen ziet het college van de gemeente Lelystad toe op functiescheiding en het voorkomen van de 'dubbele petten'-problematiek. Hiermee wordt voorkomen dat een bestuurder in een situatie terechtkomt dat de belangen van de verbonden partijen conflicteren met de belangen van de gemeente.
   g. Wethouders die bestuurder zijn bij een verbonden partij:
      - informeren het college actief over ontwikkelingen bij de verbonden partij, zoals bestuurswijzigingen, aanpassing van statuten, risico's, bestuurlijke conflicten, dreigende financiële tegenvallers, problemen in de bedrijfsvoering en politieke risico's.

- zorgen voorafgaand aan een vergadering van het bestuur of de algemene vergadering van
- aandeelhouders dat het college vooraf een standpunt inneemt middels een collegebesluit.

h. Maken tijdig aanvullende afspraken in het college als conflicterende belangen zich dreigen voor te doen zoals onder (f) beschreven wordt.

6. In de oprichtingsakte of regeling worden ook afspraken opgenomen over;
   a. Het maximum eigen vermogen dat de verbonden partij mag aanhouden;
   b. Onder welke voorwaarden een deelnemer kan uittreden;
   c. Wat de procedures en voorwaarden zijn bij ontbinding van de verbonden partij.
7. a. Verbonden partijen maken integraal onderdeel uit van de taakvelden en de verantwoording over verbonden partijen en de beleidsverantwoording is daarom terug te vinden in de programmaverantwoording en programmabegroting onder de betreffende taakvelden.
   b. Daarnaast wordt twee keer per jaar wordt in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en bij de jaarrekening gerapporteerd over de verbonden partijen. In de paragraaf verbonden partijen wordt de door de BBV verplichte informatie opgenomen.
   c. Als een besluit ten aanzien van een verbonden partij een substantiële wijziging in de financiële bijdrage, stemverhouding of aandelenbezit ten gevolge heeft, dan wordt de Raad in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten voordat het college een definitief besluit neemt.
8. a. Bij de voorbereiding van het opstellen van de paragraaf verbonden partijen worden tevens de risico's geanalyseerd en waar ingeschat wordt dat de gemeente op korte termijn financiële risico's loopt, dan wordt hiervoor een risico opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij jaarrekening of begroting,
   b. Van een verbonden partij waarbij het risico als hoog wordt ingeschat worden de agenda en de stukken van de aandeelhoudersvergaderingen voorafgaand aan de vergadering ter informatie aan de raad gestuurd.
9. Om de vier jaar worden alle verbonden partijen integraal geëvalueerd op basis van onderstaande vragen:
   a. Is de gemeentelijke participatie in de verbonden partij nog steeds van meerwaarde voor het behalen van de gemeentelijke (beleids)doelstellingen?
   b. Is gemeentelijke participatie in de verbonden partij nog steeds van meerwaarde op het resultaat mede in relatie tot de (financiële) risico's?
   c. Is de huidige samenwerkingsvorm nog steeds de meest geschikte vorm?
   d. Bij Publiek Private Samenwerkingen: zijn de doelstellingen van de verschillende partijen nog wel in lijn met elkaar?
   Beoordeel daarnaast ook integraal:
   e. Welke andere samenwerkingsverbanden/verbonden partijen zijn er binnen het taakveld? Is samenvoegen van samenwerkingsverbanden/verbonden partijen een optie?
   f. Beoordeel de verbonden partij op basis van vraag a t/m e. Welke maatregelen zijn nodig om tot betere (beleids)resultaten dan wel vermindering van de risico's te komen?
10. Een besluit om uit te treden uit een verbonden partij of de verbonden partij op te heffen wordt niet eerder genomen dan dat in beeld gebracht is:
    - Wat de (financiële) gevolgen zijn van uittreding;
    - Welke alternatieven er zijn, met voor- en nadelen, voor het uitoefenen van de betreffende taak.

Lelystad, 23 april 2024

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

L.A. Wieringa